

The Weekly Synopsis (Week 13) Berachos 44a-47a

מד.

I.

משנה ה'

מליח ופת עמו-מברך על המליח
זה הכלל כל שהוא עיקר.....מברך על העיקר ופוטר את הטפל

II.

פירות גנוסר

- (a) מליח עיקר?.....**רב אחא בריה דרב עזריא**-בפירות גנוסר
(b) **רבב"ח**- פירות גנוסר עם ר"י.... מאה לקט עשר/עשר לקט מאה... מאה לא מחזיק בג' סאה... אכל ומשתבע דלא זיון... ס"ד?.. אלא מזוני.... ר' **אבהו**-עד דשריק זבוב מאפיה.... ר"א ור"א- עד דנתור מזיהו...ר"ל מרד ושלה ר"י לבי נשיאה ושדרו באלושי....
(c) **רב דימי**- עיר אחת לינאי בהר המלך.. ששים רבוא ספלי טונא מע"ש לע"ש ללוקטי תאנה
(d) **רבינן**- אילן א' שם...מ' סאה גוזלות ג' פעמים בחדש
(e) ר' **יצחק**- עיר א' בא"י- גופנית- פ' זוגות אחים לאחיות כהנים לכהנות... בדקו מסורא לנהרדעא רק בנות רבי חסדא (כהנות) למרי ומר עוקבא בר חמא (אינם כהנים)
(f) **רב**- כל סעודה שאין בו מלח... אינו סעודה
ר' **חייא בר אבא א"ר יוחנן**... שאין בו שריף

III.

משנה ו'

אכל ענבים, תאנים, רמונים- ר"ג, בהמ"ז... **חכ"א**- מעין שלש
ר"ע- אפ"ל שלק מזוננו- בהמ"ז
מים לצמאוו- שהכל...ר' **טרפון**- בורא נפשות

IV.

ברהמ"ז-מעין שלש כל שבעת המינים

מ"ט דר"ג- ארץ חטה...ואכלת..וברכת.... **חכמים**- ארץ הפסיק...ר"ג- למעוטי כוסס חטה
ר' **יעקב בר אידי א"ר חנינא**- ה' מינים... מזונות/מעין ג'..
רבה בר מרי אריב"ל- ז' מינים- העץ/מעין ג'
אביי לרב דימי- מאי היא?....פירות- על העץ ועל פרי העץ.... ה' מינין- על המחיה ועל הכלכלה...
במאי חתים?....**רב דימי א' רב**- מקדש ישראל ור"ח...הכא מאי?
רב חסדא ארץ ופירותיה/ **רב יוחנן**- ארץ ופירות.... לא פליגי- לן/להו
רנב"י- הם אוכלין אנו מברכין?....איפוך

The Weekly Synopsis (Week 13) Berachos 44a-47a

מד:

I.

בורא נפשות

רב יצחק בר אבדימי- רק ביצים ובשר
רב יצחק- אפי' ירק
רב פפא- אפי' מים
מר זוטרא כריב"א.... **רב שימי בר אשי כר"י** (סימן- חד כתרי תרי כחד)
רב אשי- כר"פ אם אני זוכר
תנן- כל שטען ברכה אחריו צריך לפניו, לפניו אחריו ל"ד.
ריב"א- לאפוקי ירק.... ר"י לאפוקי מים.... אלא ר"פ? מצוות....
ולבני מערבא דברכו אחר תפילין מאי?.... ריח

II.

ביצים

ר' ינאי כל כביצה, ביצה טובה.... רבין- ביעה מגולגל משש קייסי סולת.... רב דימי מגולתא משש..
מטויתא מד'.. מבושל כל כביצה ביצה טובה לבר מבשר

III.

כרוב/ מאכלים טובים ורעים

ירק מזון?.... רב אשי- קלח כרוב
טחול טוב לשניים קשה לבני מעיים (תקנה- נלעסיה ונשדייה)
כרישין להיפך (תקנה- לשלוק ולבלע)
כל ירק חי מוריק- (רב יצחק- סעודה ראשונה אחר הקזה
ואר"י- אכל ירק חי בד' שעות אסור לספר... מ"ט? ריח
ואר"י- אסור לאכול ירק חי קודם ד' שעות
אמימר, מר זוטרא ורב אשי- הביאו ירק חי קודם ד' מר זוטרא לא אכל... א"ל אי משום ר"י הא משתעית
עמנו.. א"ל כאידך דר"י
כל קטן מקטין- רב חסדא אפי' גדי בר זוזא... דוקא קודם רביע
נפש משיב נפש- (ר"פ אפי' גלדני דבי גילי)
קרוב לנפש משיב נפש- רב אחא בר יעקב- עונקא.... רבא לשמשו, לאומצא טורח לקרוב לברוך
קרוב למזון וטרדין לרפואה- ולא לרפואה? הא תנן- ששה מרפאים... כרוב, תרדין, מי סיסין,
קיבה, הרת, יותרת הכבד... אימא אף למזון
אוי לבית שלפת עוברת בו- רבא לשמעיה קנה לפת?... אביי- בלי בשר.. רבא יין...
אתמר רב בשר.... שמואל- עצים.. רבי יוחנן- יין
רבא לר"פ- במאי תבריתו?... עצים (אשת ר"פ אחר בישול שבר בח' בקעות עצים
ת"ר דג מליח ז', י"ז, כ"ז (כ"ג) סכנה.... דוקא אם לא צלי שפיר וגם לא שתה שכר בתריה
מים לצמאו- לאפוקי? חנקתיה אומצא

The Weekly Synopsis (Week 13) Berachos 44a-47a

מה.

ר"ט - בורא נפשות - רבה בר רב חנן לאביי - הלכה? פוק חזי מאי עמא דבר

פרק ז' משנה א' .I

ג' שאכלו כאחת חייבון לזמן
דמאי, מעש"ר שנטלה, מע"ש והקדש שנפדו, שמש כזית, כותי- מזמנין
טבל, מעש"ר שלא נטלו, מע"ש והקדש שלא נפדו, שמש פחות מכזית, נכרי- אין מזמנין

מנה"מ / אין מגביהין קולו .II

רב אסי- גדלו לה' אתי... רב אבהו- כי שם ה' אקרא...
רב חנן בר אבא- מנין שאין מגביהין אמן מהמברך- שנ' גדלו
ר' שמעון בן פזי- מנין שמתרגם אין מגביה מקורא- שנ' משה ידבר...
תנ"ה- אין המתרגם רשאי... ואם א"א למתרגם להגביה כהקורא ימעך קולו

שנים שאכלו יכולים לזמן .III

שנים שאכלו... רב/רבי יוחנן- יכולין לזמן/ אסור לזמן
תנן- שלשה שאכלו חייבין (דוקא ג')? התם חובה
ת"ש ג' אינם רשאים לחלק (אי ב' מזמנין למה לא)? קבע חובה מעיקרא
ת"ש שמש ב' אוכל בלי רשות? ניחא להו לעשות חובה

The Weekly Synopsis (Week 13) Berachos 44a-47a

מה:

I. שנים שאכלו יכולים לזמן (המשך)

- (a) ת"ש- נשים מזמנות (מאה כב')? שם איכא דעות... א"ה למה נשים ועבדים אסור?...פריצותא
(b) תסתיים רב אסר- רב דימי בר יוסף א"ר- ג' ויצא א' קוראין לו (אלמא ב' לא)..... חובה מעיקרא
תסתיים דר"י אסר- רבב"ח אר"י ב' שאכלו א' יוצא בברכת חבירו-מאי קמ"ל תנינא...וא"ר זירא
שאינ מזמנין....תסתיים

II. שלשה שאכלו ויצא אחד לשוק

- אביי- דקרי ליה ועני
מר זוטרא דוקא לג' לא לעשרה... רב אשי אדרבא (י' אינו נראה עשרה נראה)?
הל' כמ"ז- מ"ט שם שמים...

אביי- ב' מצוה לחלק... תנ"ה.... בד"א בב' סופרים אבל אחת בור מוציאו

III. דיני זימון- חייב להפסיק/ אין שם גדול/ בא באמצע זימון

- (a) רבא (וכוון לרבי זירא)- א' מפסיק לב' ולא ב' לא'.... והא רב פפא למר בריה? לפנים משורת הדין.
(b) יהודה בר מרימר מר בר רב אשי ורב אחא מדפתי לא הוי א' גדול מחבירו לא עשו זימון (חילוק
ברכות עדיף) א"ל מרימר בהמ"ז יצאו לא זימון וא"א לזמן למפרע.
(c) בא באמצע זימון מה אומר?...רב זביד- ברוך ומבורך...ר"פ-אמן.... ל"פ- נברך/ברוך

תניא...עונה אמן אחר ברכותיו- משובח/מגונה....ל"ק בונה ירושלים/שאר ברכות
אביי-בקול..לפועלים....רב אשי בלחש שלא לזלזל בהטוב והמטיב

The Weekly Synopsis (Week 13) Berachos 44a-47a

מז.

I.

מי בוצע מי מברך

ר' זירא חלש... ר' אבהו נדר... אתפח ועשה יו"ט לרבנן... אמר לר"ז לשרי מר.. א"ל לא סבר מר כרבי יוחנן בעה"ב בוצע? בצע..... א"ל לברך א"ל לא סבר מר דרב הונא מבבל בעה"ב מברך... הוא סבר כרבי יוחנן ארשב"י בעה"ב בוצע (עין יפה) אורח מברך (לברך בעה"ב) מאי מברך? יה"ר שלא יבוש.... רבי מוסיף ויצלח מאד בכל נכסיו...

II.

עד היכן ברכת הזימון

רב נחמן- נברך.... רב ששת- הזן
נימא כתנאי- ברהמ"ז.... שתים שלש/ שלש ארבע (ס"ד לכו"ע הטוב והמטיב דרבנן)
לא ר"נ- ג' ד' שפיר- ב' ג' ברכת פועלים
ר"ש- ב' ג' שפיר- ג' ד' הטוב והמטיב דאורייתא

III.

תדע דהטוב והמטיב דרבנן

1. רב יוסף- פועלים עוקרים
2. רב יצחק בר שמואל בר מרתא משמיה דרב פותח בברוך ואינו חותם
דת' כל ברכות פותחין וחותרין חוץ פירות, מצוות, סמוכות, ברכה אחרונה דק"ש.... יש רק פותח ויש רק חותם..... המטיב פותח ש"מ אינה סמוכה.

The Weekly Synopsis (Week 13) Berachos 44a-47a

מז:

.I

תדע דהטוב והמטיב דרבנן (המשך)

3. רנב"י- עוקרין בבית אבל (דת' בבית אבל ת"ק המטיב... ר"ע דין האמת... לת"ק לא דין האמת?...אף הטוב והמטיב)
מר זוטרא איקלא לבי אב אשי אתרע בה מילתא ובירך... הטוב והמטיב דין אמת.....

להיכן הוא חוזר?.....רב זביד מש' דאביי לראש... רבנן- למקום שפסק
הל' כרבנן

.II

פרסאי בצרכי סעודה

ריש גלותא לרב ששת- פרסאי בקיאי מינייכו
ב' מטות- גדול בראש שני למעלה.... ג' גדול באמצע שני למעלה שלישי למטה (א"ל וכי בעי לדבר תרוצי? א"ל מחוי במחוג)
מים ראשונים?..מן הגדול (א"ל ישב וישמור? א"ל מביאין שלחנו מיד)
מים אחרונים?...מן הקטן (ישב במזוהמות? א"ל אין נוטלין שלחנו)
אנא מתניתא ידענא... ב' מטות- גדול בראש שני למטה...ג'- גדול בראש שני למעלה שלישי למטה.....
מים ראשונים מגדול....אחרונים עד ה' מגדול, יותר מה' מקטן עד ה' וחוזרין לגדול והוא מברך
מסייע לרב דא"ר חייא בר אשי אמר רב מים אחרונים תחלה מזומן לברכה
רב חייא ורב קמיה דרבי בסעודה, א"ל משי ידיך, חזא דמרתת.. א"ל עיין בבהמ"ז קאמר לך

The Weekly Synopsis (Week 13) Berachos 44a-47a

מז.

I. אין מכבדין...

ת"ר אין מכבדין בדרכים, גשרים, וידים מזוהמות
רבין ואביי בדרך... קדם חמור דרבין ולא כיבד לאביי... אמר מדסליק מא"י גס דעתו... בפתח ביה"כ כבדו..
א"ל ע"כ לא הייתי מר... א"ל הכי א"ר יוחנן אין מכבדין בפתח שאין בו מזוזה... א"כ פתח ביה"כ וביה"מ?
אלא הראוי למזוזה.

רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב- אין המסובין רשאים לאכול כלום עד שיטעום הבוצע....
רב ספרא- לטעום... מאי נ"מ? חייב אדם לומר בלשון רבו.

II. ממתנינים בקערה

ת"ר ב' ממתנינים ג' אין ממתנינים... בוצע פושט ראשון ויכול לחלק כבוד לאחר אם רוצה.

III. עניית אמן

(a) רבב"ח עסיק לבריה בי רב שמואל בר רב קטינא- קמתני ליה... אין בוצע רשאי לבצוע עד שיכלה אמן מפיו
העונים...רב חסדא-רוב... א"ל רמי בר חמא מ"ש רוב דלא כליא ברכה מיעוט נמי?... כל העונה יותר מדי
טועה

(b) ת"ר אין עונין חטופה, קטופה, יתומה... ולא יזרוק ברכה מפיו
בן עזאי- יתומה בניו יתומים... חטופה, חוטפין ימיו... קטופה, יתקטפו ימיו... המאריך מאריכין ימיו

IV. בא בסוף הסעודה

(a) רב ושמואל בסעודה בא רב שימי בר חייא מסרהב ואכל... א"ל רב כבר גמרנו... א' שמואל אי מייתי
ארדליא וגוזלות מי לא אכלנו
(b) תלמידי דרב בסעודה אתא רב אחא אמרו בא גברא רבה לברך...א"ל עיקר בסעודה יברך... הל' גדול מברך
אפ' בא בסוף

V. דמאי ומעשר ראשון שנטלה תרומתו

(a) דמאי- לא חזי?... יכול להפקיר... דתנן מאכילין עניים... וא"ר הונא ב"ש אמר אין מאכילין
(b) מעש"ר שנטלה- פשיטא... הקדימו בשבלים ולא הפריש תרומה גדולה
כר' אבהו א' ר"ל הקדים בשבלים פטור מתרומה שנ' והרמותם ממנו...
א"ל ר"פ לאביי א"ה הקדים בכרי נמי?...עליך אמר קרא מכל מעשרותיכם תרימו....
מה ראית?... האי אידגן.